

Instytut Pamięci Narodowej - Warszawa

<https://warszawa.ipn.gov.pl/waw/aktualnosci/39885,Filmowe-wizje-historii-w-ramach-seminarium-popularnonaukowego-Z-kamera-po-PRL-u-.html>
04.05.2024, 05:04

„Filmowe wizje historii” w ramach seminarium popularnonaukowego „Z kamerą po PRL-u. Oblicza polskiego kina powojennego” - Warszawa, 8 maja 2017

 Oddziałowe Biuro Edukacji Narodowej IPN
 w Warszawie
 Przystanek Historia
 Centrum Edukacyjne IPN

zapraszają na spotkanie z cyklu

**Z KAMERĄ PO PRL-u.
 OBLICZA POLSKIEGO KINA
 POWOJENNEGO**

Filmowe wizje historii

prowadzi prof. dr hab. Piotr Zwierzchowski
 historyk filmu

8 maja 2017, poniedziałek, godz. 17:00
 PRYZYSTANEK HISTORIA, ul. Marszałkowska 21/25, Warszawa
 wstęp wolny

www.przystanekhistoria.ipn.gov.pl
www.facebook.com/przystanekhistoria

 Oddziałowe Biuro Edukacji Narodowej IPN
 w Warszawie
 Przystanek Historia
 Centrum Edukacyjne IPN

zapraszają na spotkanie z cyklu

**Z KAMERĄ PO PRL-u.
 OBLICZA POLSKIEGO KINA
 POWOJENNEGO**

Filmowe wizje historii

prowadzi prof. dr hab. Piotr Zwierzchowski
 historyk filmu

8 maja 2017, poniedziałek, godz. 17:00
 PRYZYSTANEK HISTORIA, ul. Marszałkowska 21/25, Warszawa
 wstęp wolny

www.przystanekhistoria.ipn.gov.pl
www.facebook.com/przystanekhistoria

Jedenasta edycja cyklu wykładów „Z kamerą po PRL-u”, w której spróbujemy przedstawić rzeczywistość peerelowską widzianą przez pryzmat filmów fabularnych i dokumentalnych, jak również kronik filmowych, powstałych w latach 1944–1989. Filmy zrealizowane w PRL stanowią specyficzne świadectwo kultury tamtych lat. Z jednej strony są, mimo wszystko, przynajmniej w jakiejś mierze odzwierciedleniem autentycznego życia, przetworzonym przez ideologiczne, a w jeszcze większym stopniu polityczne widzenie świata. Z drugiej pokazują, w jaki sposób konstruowany był tekst filmowy, jak przedstawiano pewną formę świata wyobrazonego, jak również wskazują na cechy charakterystyczne dla estetyki filmu fabularnego i dokumentalnego. Opowiemy o bardzo różnych zjawiskach charakterystycznych dla powojennego kina polskiego; zarówno tych, które wprost wynikały z polityki kulturalnej tamtego okresu, jak i tych niezależnych artystycznie. Oprócz arcydzieł polskiego kina, pokazane zostaną także fragmenty filmów o jednoznacznie propagandowym zabarwieniu. Na początku opowiemy, w jaki sposób można odczytywać tekst filmowy jako źródło wiedzy o Polsce Ludowej, a w kolejnych spotkaniach zaprezentujemy filmowe wizerunki, do których kino PRL-u odwoływało się często i chętnie, ale które wbrew pozorom, nie zawsze były proste i jednoznaczne.

Seminarium adresowane jest do nauczycieli historii, języka polskiego, wiedzy o społeczeństwie, studentów kierunków humanistycznych oraz uczniów szkół ponadgimnazjalnych, z możliwością wykorzystania podczas egzaminu maturalnego z języka polskiego w nowej formule, sprawdzającej umiejętność analizy i interpretacji różnorodnych tekstów kultury, np. filmu. Proponujemy sześć spotkań w cyklu miesięcznym odbywających się od stycznia do czerwca 2017 r. Udział w seminarium – jako formie doskonalenia zawodowego – zostanie potwierdzony pisemnie.

W poniedziałek, 8 maja br., odbyło się spotkanie na temat: Filmowe wizje historii.

Polski film historyczny chętnie odwoływał się do narodowych mitów, umacniając je lub polemizując z nimi. Wybór podejścia uzależniony był od intencji autorskiej, przy czym należy przez to rozumieć zarówno indywidualne decyzje artysty, jak i potrzeby producenta filmu (a więc państwa). Film historyczny umożliwiał odwołanie się do tej części pamięci

kulturowej, która była ważnym elementem tożsamości narodowej, akceptowanym przez widzów. Pozwalał też na ucieczkę od teraźniejszości, maskując rozmaite intencje różnych twórców: z jednej strony wplatających ideologię w przekaz historyczny i tworzących w ten sposób tradycję oraz ciągłość narodu w celu legitymizacji władzy, z drugiej – unikających cenzury i przekazujących komunikat możliwy do odczytania przez przynajmniej część widzów. Przy analizie filmów historycznych należy brać pod uwagę zarówno funkcje reprezentacji historii w filmie, jak i sposoby legitymizacji oraz przedstawiania ekranowego wizerunku przeszłości.

Pokazane zostały fragmenty następujących filmów: **Podhale w ogniu** (1955), reż. Jan Batory, Henryk Hechtkopf, **Krzyżacy** (1960), reż. Aleksander Ford, **Popioły** (1965), reż. Andrzej Wajda, **Bolesław Śmiały** (1972), reż. Witold Lesiewicz, **Gniazdo** (1974), reż. Jan Rybkowski, **Kazimierz Wielki** (1976), reż. Ewa i Czesław Petelscy, **Zamach stanu** (1980), reż. Ryszard Filipiński, **Magnat** (1986), reż. Filip Bajon.

Wykład:

prof. dr hab. Piotr Zwierzchowski, historyk filmu, autor m.in.: Zapomniani bohaterowie. O bohaterach filmowych polskiego socrealizmu, Warszawa 2000; Pęknięty monolit. Konteksty polskiego kina socrealistycznego, Bydgoszcz 2005; Piękny sen pedagoga. Literackie i filmowe portrety świata edukacji, Kraków 2005; Spektakl i ideologia. Szkice o filmowych wyobrażeniach śmierci heroicznej, Kraków 2006; Kino polskie po roku 1989, Bydgoszcz 2007; Kino nowej pamięci. Obraz II wojny światowej w kinie polskim lat 60., Bydgoszcz 2013; Polskie seriale telewizyjne, red. [Piotr Zwierzchowski](#), [Barbara Giza](#), John Bates, Karolina Kosińska, Bydgoszcz 2015.

Kolejny temat:

Peerelowskie kulinaria na taśmie filmowej - 5 czerwca 2017

Miejsce spotkań:

Przystanek Historia Centrum Edukacyjne IPN im. Janusza Kurtyki, Warszawa, ul. Marszałkowska 21/25 (obok Trasy Łazienkowskiej).

Koordynator projektu:

Sławomir Stępień, tel. (22) 860-70-50, slawomir.stepien@ipn.gov.pl

Wstęp wolny

PLIKI DO POBRANIA

[\(pdf, 1.22 MB\) 05.05.2017 12:11](#)